

۳/۲ درصدی در پایان سال ۱۴۰۳ رسیدیم که عمدتاً ناشی از بهبود بهره‌وری بود. سهم کشاورزی در اقتصاد کشور نیز از ۶ به ۷ درصد افزایش یافته است.

وی خاطرنشان کرد: تراز تجاری بخش کشاورزی نیز بهبود یافته و در سال گذشته، با صرفه‌جویی در واردات و رشد صادرات، تراز این بخش حدود سه میلیارد دلار بهتر شد. این نشان می‌دهد که می‌توان حتی در شرایط محدودیت منابع هم با برنامه‌ریزی و کارآمدی، به موفقیت رسید.

نوری با اشاره به بهبود تراز تجاری بخش کشاورزی گفت: در پایان سال ۱۴۰۲، تراز تجاری کشاورزی کشور حدود منفی ۱۱ میلیارد دلار بود که این عدد در سال جاری به منفی ۸ میلیارد دلار رسیده و نشان‌دهنده بهبود سه میلیارد دلاری است. این روند، در کنار افزایش سهم بخش کشاورزی در اقتصاد ملی از ۶ به ۷ درصد و رشد مثبت ۳/۲ درصدی، همگی مؤید ظرفیت بالای این بخش و توانایی آن در شرایط محدودیت منابع است.

وی خاطرنشان ساخت: مادر وزارت جهاد کشاورزی این واقعیت را می‌پذیریم که بخش کشاورزی مصرف‌کننده اصلی آب در کشور است، اما این موضوع تنها مختص ایران نبود و ایراد از ما نیست. در اکثر کشورهای جهان، عمده منابع آب در خدمت کشاورزی هستند. بنابراین، راه حل نه در سرزنش این واقعیت، بلکه در افزایش بهره‌وری و مدیریت علمی منابع است.

نوری با اشاره به نقش کلیدی بهره‌وری در عبور از چالش‌های منابع اظهار داشت: در حال حاضر از هر مترمکعب آب، حدود ۱/۳ تا ۱/۴ کیلوگرم محصول کشاورزی تولید می‌کنیم. این عدد با اصلاح روش‌ها و افزایش بهره‌وری می‌تواند به ۱/۸ تا ۲ کیلوگرم افزایش یابد، مشابه آنچه کشورهای پیشرفته انجام داده‌اند.

عضو کابینه دولت چهاردهم با اشاره به تکرار حرف و نبود عمل در زمینه صرفه‌جویی آب تصریح کرد: سال‌هاست که درباره لزوم عبور از شیوه‌های سنتی مثل آبیاری غرقابی صحبت می‌شود، اما تغییر جدی در این زمینه اتفاق نیفتاده است. در حالی که اصلاح نژاد، بن‌زادی و نوآوری در کشاورزی، مسیرهای اثبات‌شده‌ای هستند که می‌توانند با مصرف کمتر آب، محصول بیشتری تولید کنند.

وزیر جهاد کشاورزی همچنین به اصلاح الگوی کشت و تأثیر آن بر کاهش تولید برنج اشاره و تصریح کرد: بخشی از کاهش تولید برنج مربوط به اصلاح امار و اطلاعات است که دولت در آغاز کار خود قول داده آن را اصلاح کند. این دولت تلاش کرده امار کشاورزی را دقیق‌تر کند. در نهایت، حدود ۳۰۰ هزار تن کاهش واقعی تولید برنج داریم که ناشی از رعایت الگوی کشت و محدودیت منابع آبی است.

وی ادامه داد: در حدود ۱۶ استان که برنج کشت می‌شود، به جز سه استان پرآب، به سایر استان‌ها توصیه شده که با رعایت الگوی کشت، سطح زیر کشت برنج را کاهش دهند. این اقدام‌ها با هدف حفظ منابع آبی و مدیریت بهتر کشاورزی انجام شده و برخی استان‌ها نیز این توصیه‌ها را پذیرفته‌اند.

وزیر جهاد کشاورزی در توضیح وضعیت برنج در بازار داخلی اظهار داشت: برنج وارداتی با قیمت‌های مصوب ترجیحی در سراسر کشور در فروشگاه‌های زنجیره‌ای و تعاونی‌ها عرضه می‌شود که قیمت‌ها بین ۵۶ هزار تا ۷۰ هزار تومان متغیر است اما کاهش تولید برنج داخلی به دلایل مختلف، موجب افزایش قیمت برخی اقلام شده است.

وی تصریح کرد: برخی اقلام برنج ایرانی قیمت غیرمتعارف داشتند که با ورود محصول جدید بازار در حال تعدیل است و پیش‌بینی می‌کنیم این روند کاهش قیمت ادامه داشته باشد. امسال همچنین شرکت‌های دولتی در خرید و تنظیم بازار حضور دارند تا فرآیندهای قبلی که منجر به سوءاستفاده شده بود، اصلاح شود و انحصار شکسته شود.

نوری به اهمیت رعایت الگوی کشت اشاره کرد و گفت: حدود ۷۰ درصد زراعت کشور بر اساس الگوی کشت انجام می‌شود اما چالش‌های جدیدی مانند کاهش منابع آب در برخی مناطق مثل خوزستان، فارس و اصفهان باعث شده که اصلاح الگو ضروری باشد. ما به کشاورزان استان‌های گرمسیری توصیه کرده‌ایم سطح کشت برنج را کاهش دهند.

روش‌های مدرن آبیاری به‌جای شیوه‌های سنتی و ناکارآمد. در غیر این صورت هم تولید، هم امنیت غذایی و حتی حیات بسیاری از مناطق کشور در خطر خواهد بود.

❖ شرایط و کارایی الگوی کشت در کشورهای پیشرفته چگونه است؟

در کشورهای توسعه‌یافته، الگوی کشت ضمانت اجرایی جدی دارد، مثلاً از طریق شرکت‌های بزرگ که تضمین خرید محصول و تأمین بذر را ارائه می‌دهند. چون یارانه وجود ندارد و قیمت‌ها آزاد است، کشاورز هرگز ریسک تولید بیشتر یا کمتر از ظرفیت بازار را نمی‌کند. اما در ایران، به دلیل قیمت‌گذاری دستوری و دخالت‌های دولتی، تولیدکننده ریسک‌های سنگینی را متحمل می‌شود تولیدی که بعضاً حتی بازار فروش ندارد و آب و منابع زیادی به هدر می‌رود، مانند همان مثال پیاز که میزان تولید بیش از مجوزهای صادرشده بود. به طور کلی، با ادامه سیاست‌گذاری‌های فعلی و رویکرد دستوری و شبه‌کمونیستی، نباید انتظار بهبود اساسی از شرایط موجود داشت. تغییر ریشه‌ای سیاست‌ها، اعتماد به واقعیات بازار، سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های مدرن کشاورزی، و سیاست‌گذاری مبتنی بر علم و نظر خبرگان واقعی نه انتصابی تنها راه خروج از چرخه بحران است. اگر این روند اصلاح نشود، با بحران‌های تکرارنشونده تری روبه‌رو خواهیم شد.

دوشنبه ۱۳ مرداد ۱۴۰۴
سال چهارم - شماره ۸۵۰
www.hammihanonline.ir

نگاه کارشناس /۲

سیدمصطفی موسوی نژاد کارشناس اقتصادی:

باید الگوی کشت تغییر کند

سیاست‌های الگوی کشت باعث شده که میزان تولید برنج نیز به صورت قابل توجهی کاهش یابد و همین موضوع علت گرانی برنج است. از سوی دیگر، عدم ابلاغ کلی سیاست‌های کشاورزی نیز باعث شده که همواره تولید بسیاری از اقلام کشاورزی دچار مشکل باشد. سیدمصطفی موسوی نژاد، کارشناس اقتصادی در گفت وگو با «هم‌میهن» این موضوع را توضیح می‌دهد.

آبیاری و بهینه‌سازی مصرف آب توجه می‌کردیم، نه اینکه صرفاً کشت محصولات را تعطیل کنیم. معتقدند راهکار مقابله با کمبود منابع آبی، واردات محصولات اساسی نیست. هم‌اکنون بخش عمده‌ای از ارز کشور صرف واردات کالاهای اساسی می‌شود و اگر این روند را تشدید کنیم، فشار بر بازار ارز و اقتصاد ملی بیشتر خواهد شد، راهکار درست، مکانیزه کردن کشاورزی و کاهش هدررفت آب است تا هم تولید حفظ شود و هم مصرف آب بهینه گردد؛ نه اینکه کل‌اکشت را متوقف کنیم.

❖ با توجه به اجرای اصلاح الگوی کشت، چه آسیب‌هایی ممکن است بخش کشاورزی کشور را تهدید کند؟

اگر این سیاست به درستی اجرا نشود، احتمال کاهش کشت محصولات اساسی همچون گندم و برنج بسیار وجود دارد که این مسئله می‌تواند امنیت غذایی کشور را به خطر بیندازد. باید سیاست‌ها به گونه‌ای باشد که به سمت کشاورزی مدرن و بهره‌ور حرکت کنیم، نه اینکه دست از تولید محصولات اساسی بشکیم. تجربه کاشت بی‌نامه برخی محصولات مانند سیب در اطراف دریاچه ارومیه و مشکلات ناشی از نبود برنامه‌ریزی درست، نمونه‌ای از مضرات مدیریت نادرست در حوزه کشاورزی است. راهکار اصولی، اصلاح و مکانیزه کردن شیوه‌های کشت و آبیاری است. باید سرمایه‌گذاری جدی در بخش مکانیزاسیون انجام شود تا بتوان از منابع محدود با بیشترین بهره‌برداری را کرد و هم‌زمان تولید محصولات اساسی را حفظ کرد. دولت نیز موظف است بر اساس قانون، هر سال بخشی از هزینه‌های مورد نیاز برای مکانیزه کردن کشاورزی را تأمین کند.

❖ دلیل اصلی کاهش تولید برنج در کشور چیست؟

مهم‌ترین دلیل کاهش تولید، اجرای طرح اصلاح الگوی کشت است. تا پیش از این، در ۱۶ استان کشور برنج کشت می‌شد، اما اخیراً به جز سه استان پرآب، کشت این محصول در سایر استان‌ها را ممنوع کرده‌ایم تا مصرف آب مدیریت شود. حتی اگر فرض بگیریم کمبود یا گرانی نان مردم را به سمت استفاده بیشتر از برنج سوق داده، باید توجه کنیم که افزایش قیمت نان در یک سال گذشته بی‌سابقه بوده و خود دولت قیمت‌ها را افزایش داده است. اگر این موضوع عمده‌ترین عامل افزایش تقاضای برنج بود، باز هم دولت باید از ابزارهای تنظیم‌گری بازار استفاده می‌کرد که در اقتصادهای لیبرال دنیا هم در چنین شرایطی دولت‌ها ورود می‌کنند تا از بی‌ثباتی بازار و جهش قیمت‌ها جلوگیری شود. طبق اخباری که شنیده می‌شود، برخی شرکت‌های بزرگ کشور اقدام به خریدهای کلان برنج و انبار کردن آن کرده‌اند. همین مسئله باعث کمبود عرضه در بازار و به تبع آن افزایش قیمت برنج شده است. البته این موضوع هنوز ابهامات زیادی دارد، اما بی‌تردید یکی از دلایل افزایش قیمت، همین احتکار و خریدهای عمده است.

❖ مصرف بالای آب ناشی از الگوی نامطلوب کشت است؟

مصرف آب در بخش کشاورزی ایران بالاست و این فقط به کشور مامحدود نمی‌شود، بلکه بسیاری از کشورهای دیگر هم دغدغه مصرف بهینه آب را دارند. اما واقعیت این است که ایران کشوری نیمه‌خشک است و باید از سال‌ها قبل به اصلاح روش‌های

اداره کل ثبت اسناد و املاک استان خراسان شمالی - اداره ثبت اسناد و املاک حوزه ثبت ملک منطقه دو بجنورد
هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان های فاقد سند رسمی

شناسه آگهی: ۱۹۷۷۳۰۶۰

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آیین‌نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمان های فاقد سند رسمی برابر رای شماره ۱۳۳۰/۱۳۳۰/۵۵۵۵۵۳۰۳۷۰۱۴۰۳۶۰۳۲/۲۲/۱۴۰۳/۵۸/۱۴۰۳ هیات اول / دوم موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک منطقه دو بجنورد تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای محسن قره باشلوئی فرزند عزت‌الله به شماره شناسنامه ۱۸ در شش دانگ یک قطعه زمین زراعی با کاربری زراعی – باغی به مساحت ۸۵۳/۹۴ مترمربع قسمتی از پلاک شماره ۱۷۵ فرعی از ۲۹ اصلی واقع در اراضی قره باشلو بخش ۲ بجنورد قسمتی از محل مالکیت ثبتی محمد ولد رمضان محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراض داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد. تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۳/۵/۱۴۰۴ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۲۸/۵/۱۴۰۴

سعید عقیقی - رئیس ثبت اسناد و املاک

آگهی مزایده ۱۲-۱۴۰۴

بدینوسیله به اطلاع میرساند اداره کل راه و شهرسازی استان قزوین در نظر دارد تعداد یک قطعه زمین با کاربری تجاری مسکونی در شهر بوئین زهرا تحت پلاک ثبتی ۳۳۰۶ فرعی از ۴۷ اصلی بخش ۹ شهر بوئین زهرا به شرح جدول ذیل از طریق مزایده عمومی و صرفا با بهره گیری از سامانه تدارکات الکترونیک دولت (setadiran.ir) با شرایط ارائه شده در سامانه مذکور به فروش برساند .

ردیف	شماره قطعه	مساحت قطعه(مترمربع)	قیمت پایه هر مترمربع (ریال)	قیمت پایه مزایده برای هر قطعه	مبلغ سپرده شرکت در مزایده برای هر قطعه	آدرس ملک
۱	۱۵	۲۳۸/۵۵	۱۹۰,۰۰۰,۰۰۰	۴۵,۳۳۴,۵۰۰,۰۰۰	۲۲۶۶۲۵۰۰۰	بوئین زهرا، سایت اقدام ملی، بریلوار مهر حدفاصل تقاطع بلوار انصاری با بلوار آزادگان – برابر نقشه ارائه شده در سامانه

- تاریخ انتشار: ۱۳/۵/۱۴۰۴ و ۱۴/۵/۱۴۰۴ ▶ مهلت دریافت اسناد مزایده: ۱۸/۵/۱۴۰۴ ▶ تاریخ بازدید: ۱۶/۵/۱۴۰۴
- مهلت ارسال پیشنهاد: ۲۸/۵/۱۴۰۴ ▶ تاریخ بازگشایی: ۲۹/۵/۱۴۰۴ ▶ تاریخ اعلام به برنده: ۲۹/۵/۱۴۰۴
- شرایط عمومی و توضیحات برگزاری مزایده / فراخوان دستگاه اجرایی**
- برگزاری مزایده صرفا از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت بوده و کلیه مراحل فرایند مزایده شامل دریافت اسناد مزایده، ارسال پیشنهاد قیمت و اطلاع از وضعیت برنده بودن مزایده گران محترم از این طریق امکان پذیر می باشد.
- کلیه اطلاعات املاک و مستغلات شامل مشخصات، شرایط و نحوه فروش در برد اعلان عمومی سامانه مزایده قابل مشاهده بررسی و انتخاب می باشد.
- علاقمدان به شرکت درمزایده می بایست جهت کسب اطلاع از نحوه ثبت نام و دریافت گواهی الکترونیکی (توکن) به سایت سامانه (www.setadiran.ir) بخش ثبت نام / پروفایل مزایده گر مراجعه و با تلفن ۰۲۱-۱۴۵۶ داخلی ۵ تماس حاصل نمایند.

روابط عمومی اداره کل راه و شهرسازی استان قزوین

شناسه آگهی: ۱۹۷۷۴۲۹

نگاه کارشناس

صنایع کوچک؛ قربانیان خاموش سیاست زدگی اقتصادی

ملیکا ملک‌آرا

استراتژیست کسب‌وکار

در بیشتر اقتصادهای توسعه‌یافته، صنایع کوچک و متوسط (SMEs) نه تنها موتور اشتغال‌زایی‌اند، بلکه ستون خلاقیت، تاب‌آوری اقتصادی و تحقق عدالت منطقه‌ای محسوب می‌شوند. اما در ایران، این بخش با وجود ظرفیت‌های عظیم، به حاشیه‌راند شده و قربانی سیاست‌زدگی، بی‌ورک‌راسی یا کارآمدی‌نوسانات مزمن اقتصاد کلان شده است. سقوط پی‌درپی واحدهای تولیدی خرد، کاهش اشتغال رسمی و رکود در شهرک‌های صنعتی، فقط نشانه‌هایی از یک بحران سطحی نیستند، بلکه از بحرانی ریشه‌دار و ساختاری حکایت دارند. بحرانی که بیش از آنکه صرفاً اقتصادی باشد، نشانه‌ی ناکارآمدی نهاده‌ها و سیاست‌های کلان است. تمرکز بی‌تناسب منابع روی صنایع انحصاری دولتی، به‌ویژه در بخش‌هایی مانند نفت و خودروسازی، فضای رقابت و رشد را از صنایع کوچک گرفته است. بی‌ثباتی اقتصادی و تورم مزمن، بیشترین فشار را بر بنگاه‌های کوچک وارد می‌کند که اغلب منابع و پشتوانه‌های مالی محدودتری دارند. نهادهای حمایتی موجود نیز نه تنها انعطاف‌پذیر نیستند، بلکه در تطبیق با نیازهای روز کسب‌وکارهای کوچک ناتوان‌اند. در کنار همه این‌ها، نبود سیاست‌های مؤثر برای تشویق نوآوری، صادرات و رشد محلی، مسیر پیشرفت این صنایع را تنگ‌تر کرده است. افول صنایع کوچک، تنها یک چالش محدود به صاحبان کسب‌وکار نیست، بلکه نشانه‌ای هشداردهنده از شکنندگی شدن یافت کلی اقتصاد ملی است. در غیاب این بازیگران محلی، زنجیره ارزش تولید داخلی گسسته می‌شود، ظرفیت‌های اشتغال‌زایی فرومی‌پاشند و وابستگی به واردات و صنایع بزرگ راننی افزایش می‌یابد. اولین و ملموس‌ترین پیامد، کاهش اشتغال پایدار به‌ویژه در مناطق کم‌برخوردار است. صنایع کوچک اغلب نقش حیاتی در اشتغال‌زایی محلی دارند، به‌ویژه برای زنان، جوانان و گروه‌های حاشیه‌ای. تضعیف آن‌ها به‌معنای تشدید بیکاری، گسترش اقتصاد غیررسمی و افزایش فشار بر نظام‌های حمایتی کشور خواهد بود. از سوی دیگر، شکاف منطقه‌ای و نابرابری جغرافیایی در توسعه نیز افزایش می‌یابد. صنایع کوچک با توزیع متوازن‌تر فرصت‌های اقتصادی در سراسر کشور، عاملی کلیدی در تحقق عدالت منطقه‌ای هستند. اما وقتی تمرکز منابع صرفاً در صنایع مستقر در کلان‌شهرها یا مناطق پر خوردار باشد، موج مهاجرت از شهرهای کوچک و روستاها به شهرهای بزرگ تشدید می‌شود. روندی که نه تنها باعث حاشیه‌نشینی و آسیب‌های اجتماعی در شهرهای بزرگ می‌شود، بلکه زیرساخت‌های محلی را در مناطق مبدأ به ورطه فرسایش می‌کشاند. تضعیف صنایع کوچک همچنین منجر به کاهش تنوع اقتصادی می‌شود. این بنگاه‌ها معمولاً منشأ نوآوری، تولید محصولات بومی، و پاسخ به نیازهای متنوع بازار هستند. با افول آن‌ها، اقتصاد کشور بیشتر به صنایع بزرگ و ناکارآمد وابسته می‌شود که اغلب انعطاف‌پذیری کمتری در مواجهه با بحران‌های جهانی و داخلی دارند. پیامد دیگر، کاهش تاب‌آوری اقتصادی است. از منظر اجتماعی نیز، فرسایش صنایع کوچک به معنای کاهش مشارکت اقتصادی مردم در توسعه است. وقتی مردم خود را در فرآیند تولید و اقتصاد کشور دخیل ندانند، انگیزه برای نوآوری، کارآفرینی و سرمایه‌گذاری محلی تضعیف می‌شود. این بیگانگی با اقتصاد، به کاهش اعتماد عمومی، تضعیف سرمایه اجتماعی و گسترش احساس نابرابری و بی‌عدالتی می‌انجامد. در نهایت، بی‌توجهی به صنایع کوچکی می‌تواند موجب از دست رفتن فرصت‌های تاریخی در بازارهای جهانی شود. بسیاری از برندهای موفق جهانی، از دل کارگاه‌های کوچک و خانوادگی شکل گرفته‌اند. در ایران نیز ظرفیت‌های غنی در حوزه‌هایی مانند صنایع دستی، گیاهان دارویی، تولیدات محلی، فناوری‌های بومی و گردشگری وجود دارد که می‌تواند به صادرات غیرنفتی تبدیل شود. اما بدون زیرساخت، حمایت و سیاست‌گذاری هوشمند، این فرصت‌ها به تهدید تبدیل می‌شوند. در مجموع، تدابیر بی‌توجهی به صنایع کوچک، تنها به معنای نابودی هزاران شغل نیست، بلکه مساوی است با تضعیف پایه‌های توسعه پایدار، کاهش عدالت اقتصادی، از بین رفتن سرمایه‌های محلی و تهدید امنیت اقتصادی کشور در بلندمدت. صنایع کوچک، سرمایه‌های پنهان اقتصاد ایران‌اند. بدون توجه واقعی و نظام‌مند به این بخش، نه عدالت اقتصادی محقق می‌شود و نه اشتغال پایدار شکل می‌گیرد. بحران امروز صنایع کوچک در ایران، بیش از آنکه ناشی از کمبود منابع باشد، ریشه در نگاهی تمرکزگرا، غیرچابک و بی‌تفاوت به ظرفیت‌های محلی دارد. اگر قرار است آینده‌ای پایدار و متوازن برای اقتصاد ایران ترسیم شود، باید از دل صنایع کوچک، ستون‌های اقتصاد مقاوم، اشتغال پایدار و توسعه منطقه‌ای بازسازی شود. زمان آن رسیده است که صنایع کوچک دیگر نه در حاشیه، بلکه در متن سیاست‌گذاری اقتصادی قرار گیرند؛ نه به‌عنوان قربانیان خاموش، بلکه به‌عنوان بازیگران محوری توسعه.